

Rovdjuren fångar turister

”De karismatiska rovdjuren är spetsattraktioner. Marknadsföringsmässigt är de värda multimiljonbelopp.”

Foto: Krister Kristensson

Staffan Widstrand.

Foto: Stig Andersson/www.de5stora.com

Vargar utanför Rovdjurscentrets panoramafönster

Rovdjursturism är en växande bransch i både USA och delar av Europa. Sverige har hamnat på efterkälken, menar Staffan Widstrand, en av föreläsarna vid ett seminarium om ämnet i november förra året på Rovdjurscentret De 5 Stora i Järvsö.

– Ett lands naturupplevelser blir alltmer bland de viktigaste anledningarna till att resa dit. Varg och björn har i det sammanhanget lika hög status som tiger, lejon och bergsgorilla, säger Staffan Widstrand, naturfotograf och initiativtagare till kvalitetsmärkningen ”Naturens Bästa” inom ekoturismen.

– De karismatiska djuren är spetsattraktioner. Men de utnyttjas väldigt lite i Sverige. Rent marknadsföringsmässigt är rovdjuren värda multimiljonbelopp på det nationella planet, säger Staffan Widstrand.

Sverige har varg, björn och älg som kan göras till spetsattraktioner som drar hit folk. Staffan Widstrand föreslår att när vi inte längre kan försörja oss på många traditionella näringar på landsbygden, borde vi titta på världens största industri i dag – turistnäringen – som ”de facto ger riktiga pengar”.

Som exempel kan man ta Skottland som hade 1,12 miljoner resor 2009 bara inom den naturupplevelseinriktade resenäring som kallas ”Wildlife Watching”. Denna utgör 12 procent av den totala turismen i världen och en procent av världens BNP och där är det

rovdjuren som ger mest i pengar. I USA om-satte redan för tio år sedan Wildlife Watching cirka 240 miljoner kronor.

Staffan Widstrand ger några exempel på priser per dygn och person som en rovdjursturist kan betala:

Björnskådning i Alaska 2000–5000 kr.

Isbjörnskådning på Svalbard 3000–7000 kr.

Björnskådning i Kanada 2000–7000 kr.

Björnskådning i Finland 1200–2700 kr.

Ugglesafari i Sverige 1000–2200 kr

Björnskådning i Sverige 2300 kr

Vargylsturer Sverige 2000 kr

Havsörnsskådning Norge 1 800-3 500 kr

Späckhuggarskådning i Norge 2000-7000 kr

DE SORTERS ROVDJURSGUIDNINGAR som finns här i Sverige än så länge är spårningar, att höra vargar yla och fotoåtlung vid gömslen. Vid seminariet talades mycket om hur viktigt det är med korrekt och professionellt skött fotoåtlung för att undvika att skapa problemdjur eller störningar för de vilda djuren.

Indirekt kan rovdjursguidningarna även ge arbeten inom andra serviceföretag på de orter eller byar som berörs av den ökande strömmen av rovdjursturister. Som exempel genererar rovdjurskådningen i Finland årligen 15 000 gästnätter på orterna där också turisterna oftast väljer att stanna mer än en natt på hotellet eller värdshuset för att kunna se mer av området de befinner sig i.

STEFAN FÖLSTER, NATIONALEKONOM och chefsekonomen för Svenskt Näringsliv, tog upp ”de dolda rovdjurens” stora betydelse. Genom sina resor ibland annat i Alaska har han märkt

att rovdjur som inte syns kan vara minst lika värdefulla som spetsattraktionerna vid åtlung. I Alaska finns skyltar uppsatta med ”Varning björn i området” och bara vetskapen att det finns björn i området gör att turister känner att de är i vildmarken. Att de sedan inte får se några verkar inte spela så stor roll.

Han påpekar också de andra värden man får på köpet när man utvecklar rovdjursturismen, om man bygger kluster – paket av olika attraktioner. Det kan finnas något för hela familjen på samma turistmål.

– Det är viktigt att politiker förbättrar företagsklimatet, till exempel genom att det ska gå snabbare att få tillstånd. Rovdjursturismen har en stor framtid och så småningom tror jag det ska klarna att rovdjuren som man inte ser kan stå för ännu större värden än dem man ser, säger Stefan Fölster.

Även Ulf Lovén, ordförande i Ekoturismföreningen bekräftar rovdjurens starka dragningskraft.

– Ett bra varumärke är en nyckel som öppnar till kundens intresse. Det är väldigt starka signalkrafter kopplade till rovdjuren, säger Ulf Lovén.

Sveriges vargjakt var ett orosmoment för Mattias Zettergren på Nordic Safari, som erbjuder vargylturer.

– Jag har lagt ned över 63 åttatimmarsdagar som jag tillbringat i vargreviret för att hitta lämpliga platser åt mina gäster. Till 90 procent har de fått höra varg på våra safaris. Skjuter de bort alfaparet i reviret förändras vargarnas beteendemönster och jag får starta om från början, säger Mattias Zettergren.

KRISTER KRISTENSSON